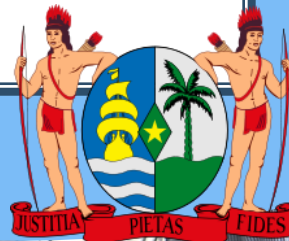


# BiZa Magazine



*BiZa Magazine is een publicatie van het Ministerie van Binnenlandse zaken*

Maandblad, editie 72 — September / oktober 2022



**Public Sector Reform Programma  
gelanceerd**





# BiZa lanceert Public Sector Reform programma op feestelijke wijze

Honderden ambtenaren waren op zaterdag 1 oktober aanwezig bij het hoofdkantoor van Biza, om met begeleiding van muziek en veel vertoon van saamhorigheid onder de ambtenaren, de start van het Public Sector Reform programma van de regering Santokhi/ Brunswijk feestelijk te lanceren.

Simultaan worden twee activiteiten hieruit afgewerkt namelijk het openen van de venster voor ambtenaren die vroegtijdig en vrijwillig uit overheidsdienst willen treden en de verplichte landsdienaren registratie, waarbij alle ambtenaren verplicht worden gesteld om zich te registreren. Indien daaraan geen gevolg wordt gegeven wordt het loon stopgezet.

1 oktober is volgens minister Bronto Somohardjo speciaal gekozen omdat het op de zaterdag valt en om Suriname te laten zien dat ambtenaren niet lui zijn, getuige de honderden ambtenaren die zijn komen opdagen op de zaterdag, aldus de bewindsman. Hij is vol lof over de ambtenaren van zijn ministerie en voelt zich gelukkig met zijn enthousiaste team en is zich



*Honderden ambtenaren waren aanwezig om zich te laten registreren.*

ervan verzekerd dat met gemotiveerde ambtenaren de PSR zal slagen. De Biza bewindsman riep de ambtenaren op die een nieuwe uitdaging in hun leven willen om gebruik te maken van de stimuluspakketten die de regering aanbied, pak je kans want misschien komt die kans niet meer langs en ga je registreren want if yu no registreer yo skeer, aldus Somohardjo.

Directeur Nasier Eskak van BiZa deed zijn plicht door zich als eerste te registreren. Volgens directeur Eskak is de verplichte landsdienarenregistratie slechts een deel van het PSR-traject, maar dan wel een heel cruciaal deel, "omdat we een probleem heel effectief en efficiënt kunnen aanpakken wanneer we weten hoe groot het probleem is." Eskak is blij dat BiZa, startende op deze dag, de eerste stap heeft gemaakt om van ons overheid een betere overheid te maken.

Registreren kan fysiek bij het hoofdkantoor van BiZa of via de mobiele units of digitaal via <https://ldr.egov.sr>. Voor overige informatie kunnen de ambtenaren bellen naar de helpdesk die te bereiken is op de nummers 8881052 of 8881403.





## *Maak kennis met . . .*

**“De obstakels en tegenslagen in het leven zijn slechts bedoeld om je te vormen tot een betere versie van jezelf”, zegt Meghan Wyahtiek Podiwongso-Karjantika, hoofdverantwoordelijke op het secretariaat van de directeur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa).**



De 35-jarige is moeder van een lieve zoon Gilardino (14 jaar) en een dochter Gilliani (8 jaar). Naast haar overheidsbaan, managed Meghan tezamen met haar echtgenoot ook een kleine onderneming, waar ze al sinds haar 21ste met alle toewijding, theorie-rijlessen verzorgd (van alle categorieën Surinaams rijbewijs). De Bizaan beschrijft zichzelf als een zeer eenvoudig mens. “Ik ben aardig en behulpzaam. Het komt zelden voor dat ik een verzoek om hulp/ondersteuning te bieden, niet zal inwilligen.”

### **Jeugdijaren**

“Mijn jeugdijaren kende veel bewogenheid. Ik kom niet van een welgestelde huishouden en is het dus begrijpelijk, dat ik sinds mijn jeugd in een vroeg stadium al zelfstandig moest worden.” Als tiener probeerde zij financieel uit te komen door burens en familie te helpen in de huishouding. Met een deel van haar inkomen kon zij ook verlichting brengen voor haar ouders, die haar studie betaalde. Zij heeft nooit een klas moeten doubleren of een studie niet afgerond. Met doorzettingsvermogen is het altijd gelukt om uitstekende schoolresultaten te behalen. “Ik heb altijd geprobeerd een ruggensteun te zijn voor mijn ouders, maar heb hen nooit het gevoel gegeven dat ik door hun te doen iets tekort schoot. Mij is ook altijd aangeleerd om mijn religieuze houvast niet te verwaarlozen. De Hogere Kracht heeft mijn ziel ook altijd danig gevoed ter volharding om succesvol te zijn in alles wat ik onderneem en ook ten overvloede dankbaar te zijn”, aldus Karjantika. Na al de ontberingen en beproevingen tijdens haar jeugd, mag zij nu wel met trots de zoete vruchten oogsten tezamen met haar gezin en zorgzame ouders.



## *Maak kennis met . . .*



***“Libi joe libi sa kan meki joe jeje breiti!”***

### **Studie en loopbaan**

Na haar VOJ diploma te hebben behaald op OS Mulo Ellen, kreeg zij toestemming van haar ouders om een vakantiejob te doen bij een kledingwinkel als verkoopster of magazijnmedewerker. Toen ze haar VOS diploma behaalde op HAVO 1, besloot ze Wiskunde te studeren op het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL). Ze had nog maar een leerjaar en een stagejaar om af te ronden, maar was genoodzaakt om vanwege omstandigheden de school te verlaten. Ze werkte hierna als hulpkracht bij Apotheek Friemersum in afwachting op de oproep van de Farmaceutische Inspectie ter verkrijging van de mogelijkheid om de opleiding tot apothekersassistente te kunnen volgen. Helaas moest dat onhold worden gezet, aangezien Natuurtechnisch Instituut (NATIN) deze opleiding zou overnemen. Apotheek Friemersum werd kort hierna opgedoekt. Daarna solliciteerde ze bij de Apotheek van de Stichting Staatsziekenfonds (SZF). Tijdens mijn sollicitatiegesprek werd ik geadviseerd om te solliciteren naar een baan bij de Overheid, met name bij BiZa, aangezien er daar open vacatures waren. Dat deed ik ook en ben nu reeds 12 jaren werkzaam bij dit ministerie. Ze begon als contractant ter ondersteuning van verkiezingswerkzaamheden, daarna als functionaris op de afdeling Interne Controle. Verder als functionaris op de afdeling

Automatisering en tot op heden ten dienste op het secretariaat van de directeur van BiZa, alwaar het vertrouwen in mij gelegd is om als verantwoordelijke te doen fungeren. In het kader van capaciteitsversterking alsook verbetering van bestaande competenties, kreeg zij de mogelijkheid om trainingen met betrekking tot leiderschap en management op HBO niveau, alsook de talen Nederlands en Engels, te volgen.

### **Hobby**

Hierbij duikt zij graag weg in een heerlijke boek of ‘binge watchen’ van onder andere Javaanse soap series, die naar haar inziens wellicht de realiteit reflecteren.

### **Boodschap**

Een zaad geplant onder het beton vindt zelf een weg om te groeien!. Laat niets je weerhouden om je doelen te bereiken, maar verwaarloos daarbij je gezondheid niet. De obstakels en tegenslagen in het leven zijn slechts bedoeld om je te vormen tot een betere versie van jezelf.” “Libi joe libi sa kan meki joe jeje breiti!”, zijn de woorden die haar dierbare grootvader altijd in haar oren heeft doen weergalmen.

### **Dagelijkse motivatie**

“Mijn kinderen zijn de drijfkracht achter mijn handelen. Mijn focus is op hen gericht met name hun toekomst. Ik zal altijd ervoor zorgen dat zij over alles beschikken inclusief liefde om hun dromen en doelen te bereiken in het leven. Ondanks ze nu nog jong zijn, hebben zij al grote voornemens om een bijzondere bijdrage te leveren aan de Surinaamse maatschappij”, laat Karjantika optekenen. Het laatstgenoemde spreekt haar iedere dag moed en positiviteit in om te zeggen, “die bal uit het park te slaan” als het komt tot mijn werk, opdat ik hen met het nodige kan faciliteren om invulling te geven aan hun toekomstplannen.

“Dralen, geen progressie en klagen zijn niet mijn stijl van leven. Ik zorg er altijd voor dat ik voor de volle 100 % of als het kan zelfs meer geef en in mijn geval is opgeven geen optie. Indien ik een tegenslag ervaar, dan is dat voor mij een les en mest om ten goede te veranderen.”



# Biza Magazine

## INHOUDSOPGAVE

---

**08**

### **Bureau van de Minister**

Grote belangstelling plenaire sessie PSR

**18**

### **Human Resource Management**

Somohardjo trots op 467 geslaagden ambtenarenopleidingen

**20**

### **Algemeen Secretariaat Verkiezingen**

Veldwerk onderzoek onbestelde oproepingskaarten verloopt vlot

**23**

### **Religieuze Aangelegenheden**

Minister Somohardjo dienend leiderschap profet Mohamed ook nodig voor Suriname

**33**

### **Yummy for your tummy**

**35**

### **Voor 't voetlicht**

Fabian Karsokromo





## Somohardjo wilt loonsom omlaag brengen



*Minister Somohardjo geflankeerd door een van de werkgroepen.*

**Om een productief en efficiënt functionerend overheidsapparaat in het algemeen en de hervorming van het landsdienarenbestand te bewerkstelligen, zijn er op 30 augustus en 1 september vier werkgroepen geïnstalleerd.**

Deze werkgroepen zullen zich onder andere bezighouden met activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van de Task Force Public Sector Reform (PSR). Een van de belangrijkste als ook het efficiënter maken van de overheid PSR-activiteiten is om de loonsom te verminderen.

Minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken (BiZa) gaf te kennen, dat de loonsom momenteel 14% bedraagt van het Bruto Binnenlands Product (BBP).

Dit is volgens de minister veels te hoog en wilt graag dat dit percentage in 2024 met 50% omlaag wordt gebracht naar 7%. De BiZa minister gaf aan, dat het landsdienarenbestand reeds lang aan hervorming toe is. "Helaas zijn er door de jaren heen, meer personen dan noodzakelijk in dienst genomen waarbij er een explosieve groei in dienst name in de periode 2015 tot en met 2020 van 17000 nieuwe ambtenaren. Er is hierover gebrainstormd door de regering wat heeft geresulteerd in het goedkeuren van uitvoeringsplan PSR met in de komende periode twee belangrijke activiteiten namelijk de verplichte landsdienaren registratie en het aanbieden van stimuluspakketten. De regering Santhoki/Brunswijk onderstreept met deze activiteiten gekoppeld aan een tijdlijn de

noodzaak van PSR. Hij heeft er alle vertrouwen in dat de leden van alle werkgroepen hun beste beentje zullen voortzetten. "Niet voor niets komt "WERK" in werkgroepen voor, ik ben er van overtuigd dat jullie hard aan de slag gaan voor een beter, efficiënter en slankere overheid wat ten goede zal zijn van heel Suriname.

**De vier werkgroepen zijn als volgt:  
Werkgroep Absorptie Ambtenaren in de Private Sector (afgekort WAAPS);**

- a) Dhr. W. A. Hiralal (Voorzitter) Vereniging Surinaams Bedrijfsleven
- b) Dhr. M. Karioredjo (Ministerie van Binnenlandse Zaken)
- c) Dhr. S. Nirmal (Ministerie van Binnenlandse Zaken);
- d) Dhr. K. V. Ganesh (Vereniging Surinaams Bedrijfsleven);
- e) Dhr. W. Bilkerdijk (Associatie van Surinaamse Fabrikanten);
- f) Dhr. R. Soeklal (Associatie van Surinaamse Fabrikanten);
- g) Dhr. E. Etman (Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken) en
- h) Mevr. S. Chotkan-Somai (Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken).

**Z.O.Z.**





Deze werkgroep zal voornamelijk het contact moeten onderhouden met de particuliere werkgevers- en bedrijfsorganisaties.

#### **Werkgroep Communicatie & Overleg:**

- a) Mevr. T. J. Thomas (de voorzitter) Taskforce lid Ministerie van Binnenlandse Zaken;
- b) Dhr. G. Tarsa (lid) Communicatie Unit ministerie van Binnenlandse Zaken;
- c) Mevr. S. Santokhi (lid) Kabinet van de President
- d) Mevr. T. J. Moerawi (lid) Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken.

De voornaamste taken van deze werkgroep zijn: het in overleg treden met vakorganisaties, departementale actoren, het bedrijfsleven en overige

stakeholders. De algemene informatie t.b.v. de voorlichting of de voorlichting zelf over PSR geschiedt ook vanuit deze werkgroep.

#### **Werkgroep Data & Research:**

- a) Dhr. J. Ramsaran (Voorzitter) Taskforce lid Ministerie van Binnenlandse Zaken;
- b) Dhr. N. Algoe (lid) Taskforce lid Ministerie van Binnenlandse Zaken;
- c) Dhr. A. Amatkarijo (lid) Ministerie van Financien en Planning;
- d) Dhr. H. Sidoel (lid) Ministerie van Binnenlandse Zaken;
- e) Dhr. D. Kasanmoesdiran Kabinet van de President.

De taakstelling van deze werkgroep is: de daarvoor in aanmerking komende personele bestanden te actualiseren, datasystemen ontwikkelen t.b.v. personeelszaken,

data verzamelen en analyseren aan de hand van landsdienarenregistraties en bouwstenen aanreiken voor de voortgaande digitalisering van personeelsinformatie waaronder geautomatiseerde bezoldigingssystemen. Daarnaast ook het in kaart brengen van de administratieve organisatie en processen maakt ook deel uit van de taken.

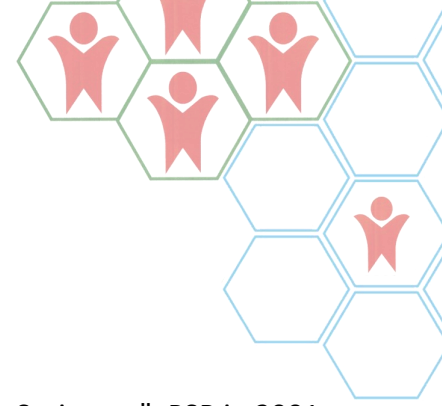
#### **Werkgroep Regelgeving & Richtlijnen**

- a) Mevr. S. Boldewijn Taskforce lid Ministerie van Binnenlandse Zaken;
- b) Mevr. S. Kowlesar (lid) Ministerie van Binnenlandse Zaken
- c) Mevr. F Habieb (lid) Ministerie van Binnenlandse Zaken;
- d) Mevr. D. Karijachana Ministerie van Justitie en Politie
- e) Dhr. M. Miskin

De voornaamste taken zijn: het tot stand te brengen van regelgeving, het formuleren van richtlijnen en draaiboeken voor de uitvoering van PSR-activiteiten. Het voorgestane regeringsbeleid wordt geborgd in uitvoerbare en te handhaven regelgeving. Daarnaast ook het wijzigen van o.a. de Personeelswet en de Ambtenarenpensioenwet 1972 zijn enkele taken van deze werkgroep.



## Grote belangstelling plenaire sessie PSR



*Minister Somohardjo spreekt de gasten toe tijdens de plenaire sessie*

**Het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) heeft op donderdag 22 september een plenaire sessie gehouden over het Public Sector Reform programma.**

Bij deze sessie waren de hoofden van alle Personeelszaken (PZ) of HRM afdelingen als ook de Departementsdirecteuren van alle ministeries aanwezig, welke in het Lalla Rookgebouw werd gehouden. Het doel hiervan was om alle actoren te voorzien van de juiste informatie over de uitvoer van het Public Sector Reform Uitvoeringsplan. Presentaties werden verzorgd door Jules Richaards, Sharon Boldewijn en Henk Sidoel. Met deze plenaire sessie is dan ook de officiële start gegeven voor de verplichtte landsdienarenregistratie (LDR)

welke zal plaatsvinden in de periode 01 oktober tot en met 31 december 2022. Ook in deze periode kunnen ambtenaren zich registreren die uit overheidsdienst willen treden.

Het besef dat het overheidsapparaat gezonder gemaakt moet worden bestaat reeds tientallen jaren onderstrept minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken. Refererend brengt hij de ambtenarenstop van sinds 1970 in herinnering waarvan een tweetal projecten die indertijd waren voorbereid en waarvan componenten ervan deels of geheel waren uitgevoerd. Deze projecten waren het "Opzet strategisch plan voor de hervorming van de publieke

sector in Suriname", PSR in 2001, en het Public Sector Management Strengthening Program (PSMSP) – (Regering van Suriname/IDB in 2004).

Blikkend op het huidige functioneren van ons overheidsapparaat merken wij dat deze hervormingen nog niet de gewenste resultaten heeft opgeleverd en dat er nog genoeg ruimte tot verbetering bestaat, geeft de bewindsvan te kennen.

Succesvolle reorganisatie wordt immers gezien als een pre-conditie om ontwikkelingsinitiatieven te kunnen ontplooiën.

Tijdens de bijeenkomst zijn twee hoofdactiviteiten uit het Uitvoeringsplan PSR aan de orde gekomen, n.l.

Hoofdactiviteit 1: het opschonen van het landsdienarenbestand middels een verplichte landsdienarenregistratie - en hoofdactiviteit

Hoofdactiviteit 2: het opzetten en uitvoeren van een programma voor het vrijwillig uittreden uit overheidsdienst.





Hoofdactiviteit 3: het ontwikkelen en uitvoeren van een omscholingsprogramma voor landsdienaren, zal in een andere fase aan de orde gesteld worden. Het opschonen van het landsdienarenbestand is noodzakelijk om een goede overheidsadministratie te kunnen voeren en daarbij accuraat het exacte aantal landsdienaren en de kwalificaties die zij bezitten vast te kunnen stellen.

Het moment is nu aangebroken om het landsdienarenbestand op te schonen en de personele administratie te moderniseren en te actualiseren benadrukt de BiZa minister.

Een tweede aandachtspunt tijdens deze sessie was de vrijwillige uitdiensttreding van landsdienaren. Er zijn drie categorieën van landsdienaren geïdentificeerd binnen deze exercitie:

Categorie A: het vroegtijdig uittreden van ambtenaren vanaf 55 jaar met 35 dienstjaren;

Categorie B: het vroegtijdig uittreden van landsdienaren die ongeacht hun leeftijd een diensttijd hebben vervuld van 0-5 jaar. De landsdienaar ontvangt gedurende een vastgestelde periode een productiestimulus.

Daarnaast mag de landsdienaar 36 maanden na het verleende ontslag gebruik maken van de SZF-ziektekosten verzekering. De stimulus wordt niet eenmalig maar maandelijks uitgekeerd.

Categorie C: 18 maanden regeling. In dit kader wordt gedacht aan het vrijwillig uittreden van landsdienaren die gebruik

wensen te maken van de 18 maandenregeling (artikel 69a lid 3 van de Personeelswet), zij die na omscholing in dienst zullen treden in de particuliere sector of binnen sociaal maatschappelijke organisaties tewerkgesteld zullen worden of zij die ontslag willen aanvragen onder toekenning van een eenmalige uitkering.

De opkomst en de vele vragen uit het publiek geeft aan dat public sector reform nu meer dan ooit een noodzaak is en geeft hoop dat het dit keer wel gaat lukken aldus Somohardjo.



*Een actie moment van Somohardjo na het formeel gedeelte*



## Marciano Armaketo beëdigd tot tolk

Directeur Mohamad Nasier Eskak van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) heeft Marciano Edgar Armaketo beëdigd tot tolk en vertaler van de Spaanse naar de Nederlandse taal en omgekeerd.

Dit gebeurde op zijn departement op vrijdag 23 september 2022. De BiZa directeur sprak de nieuwbakken tolk/vertaler veel moed en succes toe in zijn nieuwe carrière. Bekeken vanuit de voortgang naar een bredere regionale integratie van Suriname in de regio is het temidden van vele Spaanssprekende landen volgens directeur Eskak van eminent belang dat er meer tolken/vertalers ter beschikking komen van het land Suriname.

Na beëdiging ontving hij zijn resolutie waarin het besluit is vastgelegd. Marciano Armaketo is een bekende Jeugdparlementariër geweest, die zijn zijn MO-A diploma behaalde op het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL) voor de Spaanse taal. Hij diende vier jaren als leerkracht Spaans bij het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. In het jaar 2012 begon Armaketo zijn carrière op het



*Marciano Armaketo legt de eed af.*

Ministerie van Buitenlandse Zaken (het huidige Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking - BIBIS). Verder volgde hij een Spaanse cursus in Mexico. Armaketo specialiseerde zich ook in de buitenlandse dienst en volgde een diplomatieke cursus, waarbij hij van 2013 – 2018 Ambassade Secretaris was met Caracas, Venezuela als

standplaats. Van oktober 2018 – januari 2022 was hij de Surinaamse ambassadeur op Cuba. Momenteel is hij directeur van het Diaspora Instituut Suriname, vallende onder het Ministerie van BIBIS. De nieuwbakken tolk heeft reeds zijn Bachelor en Master titel op zak. Hij wilt in de toekomst nog zijn doctoraal behalen en zich verder gaan specialiseren in de Spaanse taal.





## Somohardjo wil indexering Algemeen Pensioen Fonds



*De minister staat een interview af aan de media omtrent de indexering van pensioenen*

Minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken wil indexering van pensioenen bij het Algemeen Pensioenfonds. Hij gaat een nieuwe voordracht doen waarbij de minimumuitkering wordt opgetrokken van SRD 300 naar SRD 1.350 wat een indexering betekent van 450. In de Wet Algemeen Pensioen 2014 is opgenomen dat de Pensioenraad het orgaan is dat de voordracht doet aan de regering tot indexering van de pensioenen bij het Algemeen Pensioenfonds. Ambtshalve is de minister

hiervoor de verantwoordelijke in deze wet. Dit voornemen zal Somohardjo verder bespreken binnen de ministerraad. Na goedkeuring, is het streven om de indexering per januari 2023 te laten ingaan.

De Wet Algemeen Pensioen 2014 verplicht elke werkende persoon om deel te nemen aan de pensioenregeling van deze wet bij het Algemeen Pensioenfonds, indien elders niet uitgevoerd kan worden. Tegenover deze verplichting garandeert de wet,

dat het opgebouwde pensioen niet mag eroderen. Dit wordt bereikt door om de drie jaren en indien daartoe redenen aanwezig zijn, te indexeren. Zoals de wet deze voorschrijft, dient de indexering per staatsbesluit te worden gedaan. “De pensioneerden hebben hard gewerkt voor de opbouw van onze natie, zij verdienen een goede oude dag en ik zal daar al mijn ondersteuning aan geven”, stelt Somohardjo.

**(Bron:Starnieuws)**



# Vaste Commissie DNA staat achter het Public Sector Reform plan

Vaste Commissie van de Nationale Assemblée voor het ministerie van Binnenlandse Zaken, is op donderdag 6 oktober breedvoerig ingelicht door minister Bronto Somohardjo over de uitvoer van het Public Sector Reform Programma (PSR). Deze sessie vond plaats op het hoofdkantoor van zijn departement.

De BiZa bewindsman werd in zijn presentatie bijgestaan door zijn directeur Nasier Eskak, Saima Cabenda van het Bureau van de Minister en onder directeur Marjorie Mullier van Personeelsontwikkeling Organisatie en Efficiency Beleid.

De Commissie benadrukte dat ook zij het PSR-plan ondersteunen alsmede bereidt zijn mee te willen werken aan het wijzigen van de personeelswet. "Daar ben ik heel erg blij mee, want de personeelswet is al voor langer dan 10 jaren niet gewijzigd", laat de bewindsman optekenen. Ook gaf hij aan de vaste commissie erkentelijk te zijn voor hun ondersteuning en begrip. De DNA Vaste Commissie gaf aan de bewindsman mee om vooral in de



*Biza—minister Bronto Somohardjo en directeur Nasier Eskak spreken de commissie toe*

districten de mobiele registratie units op te starten.

De leden van de commissie zijn: Karto E (vz), Moestadja S, Ramdien H, An Sadie, Kanape Remie, Moertabat S.

Op Zaterdag 1 oktober 2022 is het ministerie gestart met twee hoofdactiviteiten die voortvloeien uit het PSR programma, t.w het openen van de venster voor de ambtenaren die de dienst vrijwillig willen verlaten en de verplichte Landsdienaren Registratie (LDR).

Het doel hiervan is om de loonsom van de overheid te verminderen en om de overheid te herstructureren.

Registeren kan fysiek op het hoofdkantoor van BiZa: via de mobiele units of digitaal via <https://ldr.egov.sr>.

Indien u verdere informatie wenst kan dat via de helpdesk die te bereiken is op de nummers: 8881052 of 8881403.

**Lantiman registreer fu yep' Overheid Structureer!**







## BiZa en voorlichtingsafdelingen van ministeries buigen zich over verplichte landsdienaren registratie

Voorlichting, communicatie en transparantie zijn de basis ingrediënten om de verplichte landsdienaren registratie tot een succesvol eind te brengen. Dit was de rode draad van de ontmoeting die minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken (BiZa) had met de Voorlichtingsafdelingen van alle ministeries en de Communicatie Dienst Suriname.

Deze vond plaats op zijn kantoor, waar wij werd bijgestaan door zijn directie, staf en werkgroepen belast met de uitvoer van het Public Sector Reform programma (PSR).

De BiZa minister acht vooral een sterke interne communicatie binnen de verschillende ministeries tussen de Voorlichtingsafdeling enerzijds en anderzijds Personeelszaken heel belangrijk. Hierdoor sijpelt de juiste informatie door naar alle ambtenaren van desbetreffende ministerie. Met de Voorlichtingsafdelingen en overheidscommunicatie instanties wil BiZa een zodanige campagne voeren, zodat alle ambtenaren zich ervan



*Minister Bronto Somohardjo spreekt de voorlichtingsafdelingen van de diverse ministeries toe.*

bewust zijn dat zij zich registreren. “Ook al bent u geregistreerd bij een eerdere campagne dan nog is het belangrijk om ook bij deze registratie zich opnieuw te registreren,” benadrukte minister Somohardjo. Deze samenwerking moet er ook voor zorgen dat online registratie vlotter gaat verlopen. Zowel BiZa als de voorlichting professionals willen voorkomen dat de ambtenaren zich in de laatste week van december dit jaar zich gaan haasten om te registreren.

Alle aanwezige voorlichtingsambtenaren hebben op interactieve wijze hun voorstellen aan de BiZa leiding kenbaar gemaakt

hoe het PSR-programma succesvol kan worden afgerond. Enkele suggesties waren: het opzetten van mobiele registratie units bij de verschillende ministeries en wel op vooraf aangegeven data. Daarnaast zijn, tussentijdse evaluaties ook nodig zodat ambtenaren en samenleving precies weten wat de stand van zaken zijn. Minister Somohardjo heeft de toezegging gedaan dat hij dit PSR-traject actiever gaat trekken en dat hij persoonlijk de verschillende ministeries zal aflopen om de ambtenaren te overtuigen zich te registreren.



## Minister Somohardjo: Nogosari business expo moet ondernemerschap motiveren

Netwerken, ervaringen delen, ideeën uitwisselen, best practices bespreken en een platform bieden aan kleine ondernemers zich aan een breed publiek te presenteren zijn onder andere de hoofdlijnen waarlangs de Nogosari Business Expo 2022 is opgezet.

Minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken (BiZa) was de speciale gast tijdens de opening van deze expo, op vrijdag 7 oktober in het Mensa Event Center aan de Leysweg op het universiteitscomplex.

Angst om te falen vormt, volgens minister Somohardjo, een groot obstakel voor Surinamers om een eigen onderneming op te starten. “Succesvol zijn gaat gepaard met vallen en opstaan, ook al zou je 10 keer falen zal je tenminste 1 keer succesvol zijn; want dat is ondernemen,” benadrukt de bewindsman. Het doet hem goed om vooral jonge ondernemers te zien tijdens deze expo. Hij hoopt dat deze expo overige Surinamers motiveert om te ondernemen, vooral tegen de achtergrond van de uitvoering van het Public Sector Reform



*Een actiemoment van minister Bronto Somohardjo tijdens de expo.*

Programma. In dit kader zal nagegaan worden of er een koppeling kan worden gemaakt met de Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO) en stichting Nogosari.

‘Nogosari’ betekent in het Surinaams vrij vertaald; niet genoeg. Voor ondernemers moeten zij streven naar voortdurende verbetering van persoonlijke ontwikkeling en hun bedrijfssucces. Stichting Nogosari is in februari 2018 opgericht met 5 leden die een mastermindsessie

zijn gestart. Nu telt de stichting 35 leden, allemaal ondernemers met bedrijven operationeel in diverse sectoren, zoals productie, professionele dienstverlening, food & beverage, bouw & constructie, textielverwerking, handel, fitness, gezondheid, kunst, media en IT. Voor de stichting is het een mijlpaal dat zij dit jaar haar eerste succesvolle expo heeft kunnen organiseren en duurt tot en met zaterdag 8 oktober.





## Onderstand eind oktober van SRD 350 naar SRD1.250

De regering heeft goedkeuring gegeven om de uitkering van onderstand genietenden van SRD 350 op te trekken naar SRD 1.250. Dit gaat per eind oktober in.

Minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken heeft binnen de Raad van Ministers gepleit hiervoor. Het gaat om een verhoging van SRD 900, dat is bijna een toename van 360%. Somohardjo beseft dat dit voor de mensen een druppel op een hete plaat is maar garandeert tegelijkertijd de mensen die onderstand genieten wederom een verhoging wanneer de financiële ruimte het toelaat.

Onderstand is een uitkering voor mensen die wel bij de overheid

hebben gewerkt, maar geen recht hebben op pensioen.

Het gaat in deze om o.a.:

- 1) schoonmaaksters en bewakers die geen volle dagtaken hebben,
  - 2) ambtenaren die met hun 60e uit dienst zijn gegaan, met een minimale diensttijd van 5 jaren,
  - 3) ambtenaren die vóór hun 60e uit dienst zijn met een minimale diensttijd van 10 jaren en
  - 4) ambtenaren die nooit een vaste aanstelling hebben gehad.
- Door het optrekken van het bedrag voor onderstand genietenden is dit gelijk gekomen met de uitkering van de Algemeen Oudendag Voorziening.

*(bron:Starnieuws)*



### MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN



VOOR ASSISTENTIE BIJ DE ONLINE REGISTRATIE KUNT U:



bellen naar de nummers:  
+597 8881052 / +597 8881403



E-mailen naar:  
HELPDESK.VLDR@GOV.SR



Whatsappen naar de  
telefoonnummers:  
+597 8533793 / +597 8838028



Assistentie vragen via de link  
<https://ldr.egov.sr> (rechtsonder)

De Helpdesk is dagelijks bereikbaar van 08:00u tot 21:00u



## VERPLICHTE LANDSDIENAREN REGISTRATIE

LATEN WE ALLEMAAL REGISTREREN, OM DE OVERHEID TE HELPEN HERSTRUCTUREREN

## PSR mobiele unit vergemakkelijkt landsdienarenregistratie

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) heeft de mobiele unit voor de verplichte landsdienarenregistratie inmiddels al ingezet.

Landsdienaren tewerkgesteld bij Stichting Wi Oso te Geyersvlijt, werden op donderdag 27 oktober in de gelegenheid gesteld zich fysiek te registreren.

De reden voor de mobiele units is om een zo groot mogelijk aantal landsdienaren tegemoet te komen, die op de een of andere redenen, zich niet fysiek kunnen registreren bij het hoofdkantoor aan de Wilhelminastraat, of online vanwege medische redenen of een beperking.

De verplichte landsdienarenregistratie, welke op 1 oktober j.l. is opgestart, is onderdeel van het Public Sector Reform programma (PSR) dat als doel heeft om o.a. de effectiviteit en efficiëntie van de overheid te verbeteren en de loonkosten van de overheid significant omlaag te brengen. Marjory Mulier voorzitter Interdepartementale Taskforce PSR, geeft aan dat het ministerie van BiZa dienstbaar is naar de bevolking en zo ook naar de



*Een landsdienaar wordt geregistreerd.*

landsdienaren toe. Het ministerie wil middels het inzetten van de mobiele units elke landsdienaar registreren. “We willen elk een, die niet in staat is zich online te registreren of naar ons toe te komen, in de gelegenheid stellen om zich te registreren door zelf naar ze toe te gaan”.

De mobiele unit zal verder ook ingezet worden op de

verschillende ministeries, diverse overheidsinstellingen, bejaardentehuizen, ook de diverse disticten zullen aangedaan worden. Alle landsdienaren kunnen zich tot 31 december 2022 registreren. Dit kan fysiek of online geschieden. Deze verplichte registratie geldt ook voor de ontheven landsdienaren.







# HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

## Biza breidt opleidingsaanbod uit

In het kader van decentralisatie heeft minister Bronto Somohardjo van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) gemeend het opleidingsaanbod uit te breiden.

Zo wenst hij voor het cursusjaar 2022-2023 de reguliere opleidingen te brengen naar Commewijne (Peperpot), Wanica (Lelydorp) en Saramacca (Groningen). De voortzetting hiervan is volkomen afhankelijk van de behoefte bij de registraties. "Als blijkt dat er wel animo is, dan zullen de opleidingen starten", zegt Kavitatevi Gangadin, coördinator van de afdeling Vorming en Opleiding (V&O). Gangadin legt uit dat er minimaal 15 studenten

nodig zijn om een klas te vormen. Vermeldenswaard is dat de Hogerberoepsopleiding Bestuurskunde en Overheidsmanagement (HBO-B&O) voor het collegejaar 2022-2023 vooralsnog alleen in Paramaribo en Nickerie verzorgd zal worden.

Binnen de formele taakstelling van BiZa is de zorg voor het functioneren van het overheidsapparaat opgenomen. Het opleiden en trainen van overheidspersoneel maakt

hiervan deel uit. Hiermee belast is de afdeling V&O van BiZa.

Middels opleidingen en trainingen wordt gestreefd naar het bijbrengen van functionele kennis en vaardigheden en het ontwikkelen van functioneel rolgedrag om te bevorderen, dat de ambtenaar mogelijkheden leert ontdekken om effectiever bij te dragen tot de verwezenlijking van de door de overheidsdienst gestelde werkdoelen. Om de onderstaande opleidingen te kunnen volgen dient u ambtenaar te zijn en te voldoen aan de bovengenoemde minimale toelatingseisen. De cursisten van de Bevolkingsadministratie opleidingen betalen geen cursusgeld.

### 4 Registratie en (her)inschrijving ambtenarenopleidingen in Nickerie voor het cursus-collegejaar 2022-2023

Opleiding	Activiteiten Periode	Lokatie	Tijd	Over te leggen stukken
Vooropleiding Sammaritair	Herfsten- 5 oktober schrjving 11 oktober 2022	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	<b>Nieuwe cursisten dienen bij de inschrijving mee te nemen:</b> 1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. origineel van diploma's en cijferlijsten plus 1 kopie van elk 3. CBIJ uitreksel niet ouder dan 3 maanden 4. recente pasfoto 5. bevestigingsv. van SRD 125, (SRD 25- inschrijfgeld en SRD 100, (totomvangeld) EN KEN KORTE MERNAN. Geen tenuitbrenging mogelijk.  <b>Cursisten die zich herinschrijven dienen mee te nemen:</b> 1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. bevestigingsv. van SRD 125, (SRD 25- inschrijfgeld en SRD 100, (totomvangeld) EN KEN KORTE MERNAN. Geen tenuitbrenging mogelijk.
Sarumetariopleiding Voorgezette Algemene Ambtenaren Opleiding 1 <sup>o</sup> jaar	Herfsten- 9 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	<b>Studenten dienen bij de registratie mee te nemen:</b> 1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. origineel van diploma's en cijferlijsten plus 1 kopie van elk 3. CBIJ uitreksel niet ouder dan 3 maanden 4. recente pasfoto 5. bevestigingsv. van SRD 1500, (totomvangeld) EN KEN KORTE MERNAN. Teruittbrenging mogelijk van SRD 750, in oktober 2022 en SRD 750, in februari 2022 en 3.00 recente pasfoto
Voorgezette Algemene Ambtenaren Opleiding 2 <sup>o</sup> jaar	Herfsten- 19 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	15.00-19.00 uur	
Bevolkingsadministratie Basis	Herfsten- 26 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	
Bevolkingsadministratie I	Herfsten- 27 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	
Bevolkingsadministratie II	Herfsten- 28 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	

### 5 (Her)inschrijving ambtenarenopleidingen in Brokopondo voor het cursusjaar 2022-2023

Opleiding	Activiteiten Periode	Lokatie	Tijd	Over te leggen stukken
Vooropleiding Sammaritair	Herfsten- 24 en 25 schrjving 2023	Communaar Brokopondo Alouboerjouw 1 Brokopondo Commun	12.00-17.00 uur	<b>Nieuwe cursisten dienen bij de inschrijving mee te nemen:</b> 1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. origineel van diploma's en cijferlijsten plus 1 kopie van elk 3. CBIJ uitreksel niet ouder dan 3 maanden 4. recente pasfoto 5. bevestigingsv. van SRD 125, (SRD 25- inschrijfgeld en SRD 100, (totomvangeld) EN KEN KORTE MERNAN. Geen tenuitbrenging mogelijk.  <b>Cursisten die zich herinschrijven dienen mee te nemen:</b> 1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. bevestigingsv. van SRD 125, (SRD 25- inschrijfgeld en SRD 100, (totomvangeld) EN KEN KORTE MERNAN. Geen tenuitbrenging mogelijk.

Sarumetariopleiding Voorgezette Algemene Ambtenaren Opleiding 1 <sup>o</sup> jaar	Herfsten- 5 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	
Voorgezette Algemene Ambtenaren Opleiding 2 <sup>o</sup> jaar	Herfsten- 11 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	
Bevolkingsadministratie Basis	Herfsten- 18 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	
Bevolkingsadministratie I	Herfsten- 19 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	
Bevolkingsadministratie II	Herfsten- 20 oktober aand. van de Informatie no. 100	Pedagogisch Instituut Nickerie afd. van de Informatie no. 100	16.00-19.00 uur	

### 2 Uitbreiding opleidingsaanbod in Commewijne (Peperpot), Wanica (Lelydorp) en Saramacca (Groningen) voor het cursusjaar 2022-2023

Behalve de eerdergenoemde districten, zal in het cursusjaar 2022-2023 na een beheerlike analyse gestart worden met opleidingen in de districten Commewijne (Peperpot), Wanica (Lelydorp) en Saramacca (Groningen). Vermeldenswaard is dat de HBO-B&O voor het collegejaar 2022-2023 vooralsnog alleen in Paramaribo en Nickerie verzorgd zal worden.

#### De registratie in Commewijne, Lelydorp en Saramacca vindt volgens het onderstaand schema plaats:

Periode	District	Lokatie	Tijd	Over te leggen stukken
14-16 september	Commewijne	Openbaar Malo Meerzorg	12.00-18.00 uur	1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. origineel van diploma's en cijferlijsten plus 1 kopie van elk
21-23 september	Lelydorp	OS Helena Christina	12.00-18.00 uur	
26-27 september	Saramacca	Openbaar Malo Malheora school	12.00-18.00 uur	
17-18 oktober	Commewijne	Openbaar Malo Meerzorg	12.00-18.00 uur	1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. origineel van diploma's en cijferlijsten plus 1 kopie van elk 3. CBIJ uitreksel niet ouder dan 3 maanden 4. recente pasfoto 5. bevestigingsv. van SRD 125, (SRD 25- inschrijfgeld en SRD 100, (totomvangeld) EN KEN KORTE MERNAN. Geen tenuitbrenging mogelijk.  <b>STUDENTEN DIE ZICH HERINSCHRIJVEN DIENEN HET VOLGENDE MEE TE NEEMEN:</b> 1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. origineel van diploma's en cijferlijsten plus 1 kopie van elk 3. CBIJ uitreksel niet ouder dan 3 maanden 4. recente pasfoto 5. bevestigingsv. van SRD 1500, (totomvangeld) EN KEN KORTE MERNAN. Teruittbrenging mogelijk van SRD 750, in oktober 2022 en SRD 750, in februari 2022 en 3.00 recente pasfoto
19-20 oktober	Lelydorp	OS Helena Christina	12.00-18.00 uur	
21-22 oktober	Saramacca	Openbaar Malo Malheora school	12.00-18.00 uur	

#### De inschrijvingen in Commewijne, Lelydorp en Saramacca vinden volgens het onderstaand schema plaats

Na de registratie in de bovengenoemde districten kan BiZa specifiek aangeven welke opleidingen verzorgd zullen worden.

### 3 Registratie en (her)inschrijving ambtenarenopleidingen in Paramaribo voor het cursus-collegejaar 2022-2023

Opleiding	Activiteiten Periode	Lokatie	Tijd	Over te leggen stukken
Vooropleiding Sammaritair	Herfsten- 5 oktober schrjving 14 oktober 2022	Ministerie van Binnenlandse Zaken ASV-gebouw aan de Wilhelmstraat no. 3	16.00-20.00 uur	<b>Nieuwe cursisten dienen bij de inschrijving mee te nemen:</b> 1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. origineel van diploma's en cijferlijsten plus 1 kopie van elk 3. CBIJ uitreksel niet ouder dan 3 maanden 4. recente pasfoto 5. bevestigingsv. van SRD 125, (SRD 25- inschrijfgeld en SRD 100, (totomvangeld) EN KEN KORTE MERNAN. Geen tenuitbrenging mogelijk.  <b>Cursisten die zich herinschrijven dienen mee te nemen:</b> 1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. bevestigingsv. van SRD 125, (SRD 25- inschrijfgeld en SRD 100, (totomvangeld) EN KEN KORTE MERNAN. Geen tenuitbrenging mogelijk.
Sarumetariopleiding Voorgezette Algemene Ambtenaren Opleiding 1 <sup>o</sup> jaar	Herfsten- 9 oktober aand. van de Informatie no. 100	Ministerie van Binnenlandse Zaken ASV-gebouw aan de Wilhelmstraat no. 3	16.00-20.00 uur	<b>Studenten dienen bij de registratie mee te nemen:</b> 1. werkgeververklaring niet ouder dan 3 maanden 2. origineel van diploma's en cijferlijsten plus 1 kopie van elk
Voorgezette Algemene Ambtenaren Opleiding 2 <sup>o</sup> jaar	Herfsten- 19 oktober aand. van de Informatie no. 100	Ministerie van Binnenlandse Zaken ASV-gebouw aan de Wilhelmstraat no. 3	16.00-20.00 uur	
Bevolkingsadministratie Basis	Herfsten- 26 oktober aand. van de Informatie no. 100	Ministerie van Binnenlandse Zaken ASV-gebouw aan de Wilhelmstraat no. 3	16.00-20.00 uur	
Bevolkingsadministratie I	Herfsten- 27 oktober aand. van de Informatie no. 100	Ministerie van Binnenlandse Zaken ASV-gebouw aan de Wilhelmstraat no. 3	16.00-20.00 uur	
Bevolkingsadministratie II	Herfsten- 28 oktober aand. van de Informatie no. 100	Ministerie van Binnenlandse Zaken ASV-gebouw aan de Wilhelmstraat no. 3	16.00-20.00 uur	

## Somohardjo trots op 467 geslaagden ambtenarenopleidingen



*Minister Bronto Somohardjo reikt diploma's uit aan de geslaagden van diverse ambtenarenopleidingen.*

**Van de 847 ambtenaren die zich hadden ingeschreven voor de verschillende ambtenarenopleidingen, hebben 467 de eindstreep gbehaald. Het gaat om 467 ambtenaren - 413 vrouwen en 54 mannen.**

Het studiejaar 2021-2022 van Binnenlandse Zaken (BiZa) van de afdeling Vorming & Opleiding (V&O) is met de uitreiking van de diploma's woensdag officieel afgerond. Minister Bronto Somohardjo en directeur Nasier Eskak van BiZa hebben de diploma's uitgereikt.

Met deze opleidingen wil het ministerie het opleidingsniveau van de ambtenaren verhogen met het perspectief om de dienstbaarheid en de dienstverlening te verbeteren. De diploma-uitreiking vond plaats in Mata Gauri. Kennis is macht, is volgens minister Somohardjo een bekende slogan die zeker van toepassing is, waarbij ambtenaren

gecertificeerd worden om hun werk beter te kunnen uitvoeren. "Uw diploma is een bewijs dat aangeeft dat u een specifieke bagage aan kennis erbij heeft gekregen en die u in uw huidige baan en toekomstige carrière goed moet inzetten. Leren is meer dan ooit een vereiste voor eenieder die zich verder wil ontwikkelen in zijn of haar ambt en

daarmee in het verdere leven. Leren doe je een leven lang", gaf hij de cursisten mee. De bewindsman gaf verder aan, dat de overheid een groot deel investeert in deze opleidingen. Daarom wordt van de ambtenaren verwacht dat zij hun functie competent, tactvol, gemotiveerd, klant- en resultaatgericht, integer, dienstbaar, effectief en efficiënt, vervullen. Minister Somohardjo feliciteerde de ambtenaren met het behaalde resultaat en wenste hen veel succes toe.

Vanwege het animo in de districten heeft het ministerie het opleidingsaanbod uitgebreid naar Commewijne, Wanica en Saramacca voor het cursusjaar 2022-2023, waarvan de registratie reeds is begonnen. BiZa-directeur Eskak benadrukt het belang hiervan en geeft

aan dat de overheid een dynamische organisatie is, waarbij de vraag naar ambtenaren die goed equipt zijn met de juiste vaardigheden en skills, groot is. "Hierdoor kan de overheid voorzien worden van competente en gekwalificeerde ambtenaren." De directeur feliciteerde de geslaagden en bemoedigde hen om zich te blijven scholen en ontwikkelen, en geen enkel uitdaging uit de weg gaan. Want dat is echt een van de voorwaarden om dit land samen verder op te bouwen. Hij is uiteraard tevreden met het aantal cursisten dat de eindstreep heeft gehaald.

Coördinator V&O, Kavitatevi Gangadin, sprak de cursisten eveneens moed in. Volgens haar moeten ze de opgedane kennis en vaardigheden, die zij bij de diverse opleidingen hebben verworven, in de praktijk op de werkvloer toepassen. "Hierdoor kunt u een positieve en wezenlijke bijdrage leveren aan de overheidsdienstverlening naar de samenleving toe."

De bestgeslaagden zijn: Jhagroe Shantakumarie (Vooropleiding Surnumerair), Jankie Shannon en Chauthie Raishrie (Surnumerair), Jadi Shanice (VAA II), Semin Shannon en Abdoelrahman S (BA-I) en Dikoen A en Djojotani Rolenskie (BA-II). Alle bestgeslaagden kregen hun diploma en een presentje uitgereikt door Somohardjo.



## Somohardjo: “ Ik ga me commiteren om alle 128 geregistreerden voor HBBO te accomoderen



*Een cursist registreert zich voor de HBBO opleiding.*

**90 ambtenaren zijn via de numerus fixus procedure toegelaten tot de vierjarige Hogere Beroepsopleiding Bestuurskunde en Overheidsmanagement (HBBO) van het ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa).**

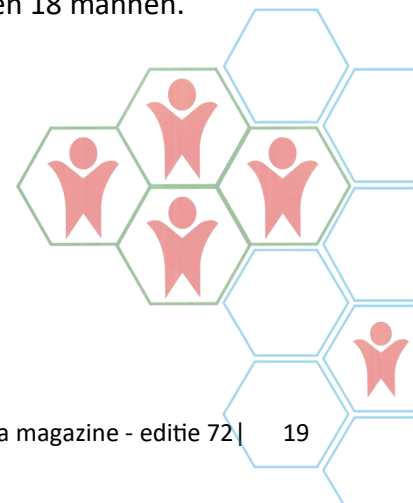
Aanvankelijk hadden zich 128 ambtenaren voor deze HBBO aangemeld, terwijl er maar plek was voor 90. Hierdoor was deze lotingprocedure nodig welke op

dinsdag 25 oktober plaatsvond. Desondanks wil BiZa minister Bronto Somohardjo alle moeite doen om de 38 buiten de boot gevallen ambtenaren, alsnog te accommoderen in deze opleiding.

De lotingprocedure vond plaats onder het wakend oog van de politie, minister Somohardjo, het Management Team HBO B&O, de examencommissie en de afdeling Vorming & Opleiding. Het

ministerie is belast met het public sector reform programma en wilt de ambtenaren die gemotiveerd zijn om naast hun werk ook nog een opleiding willen volgen, alle ondersteuning bieden. De mogelijkheid moet ook gecreëerd worden voor de ambtenaren die niet zijn geselecteerd tijdens numerus fixus,” zei de bewindsman.

Het is de tweede keer dat deze loting is georganiseerd. De HBBO heeft o.a. tot doel; het middenkader als ook het hoger kader bekwaam te maken, zodat ze binnen het overheidsapparaat efficiënt en effectief kunnen functioneren. De HBBO start begin november en van de 90 toegelaten ambtenaren zijn er 72 vrouwen en 18 mannen.



## Veldwerk onderzoek onbestelde oproepingskaarten verloopt vlot.

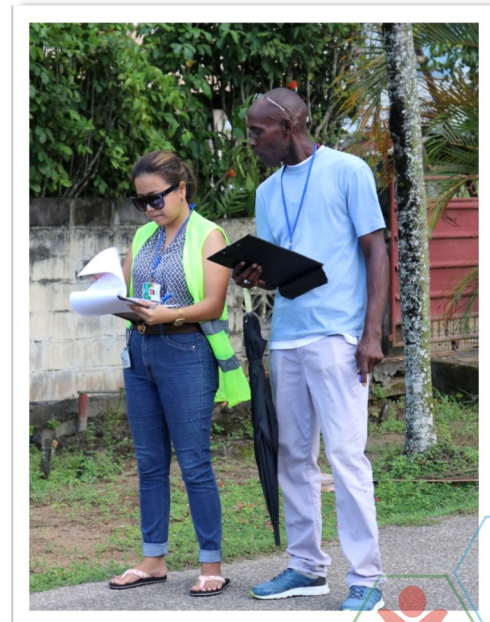


*Veldwerkers controleren of de adressen overeenkomen.*

**“De gemeenschap is vrij behulpzaam geweest in het verschaffen van informatie aan onze ambtenaren in het veld. Af en toe kom je wel te staan voor een adres met het huis potdicht en burens die niet meewerken of de inwoners niet kennen of niet met hen bemoeien. Maar over het algemeen gaat het vergaren van informatie vrij goed”, zegt Michaël Kromodimedjo, coördinator van de verkiezingswerkgroep Kiezerslijsten.**

Het project Onderzoek Onbestelde Oproepingskaarten fase II is op 15 augustus 2022 gestart en is reeds drie maanden gaande. Om de bevolkingsadministratie te actualiseren is het Ministerie van Binnenlandse Zaken gestart met dit veldonderzoek om na te gaan als de burgers inderdaad woonachtig zijn op het door hen bij het Centraal Bureau voor Burgerzaken aangegeven adres. Bij dit onderzoek doen medewerkers van het CBB verschillende adressen in de wijken van Paramaribo Zuid-West aan. De coördinator geeft aan dat de ressorten Beekhuizen, Flora, Tammenga, Livorno, Latour en Pontbuiten reeds zijn aangedaan. “Sommige onderzoeksgebieden hebben we wel meerdere keren moeten aandoen voor verduidelijking van de eerder vergaarde informatie of om adressen aan te doen waar eerder geen informatie kon worden verkregen.”

“Het veldwerk in het gebied Paramaribo Zuid-West zal binnen de vastgestelde tijdstip gefinaliseerd worden. Het vastleggen en analyseren zal langer duren dan het veldwerk, maar zal zeker worden afgerond binnen de in het projectvoorstel aangegeven tijd. Het ligt in de bedoeling om in januari van het volgend jaar te starten met het veldonderzoek in het gebied Paramaribo Noord-Oost”, aldus Kromodimedjo.





## Biza vernietigt verkiezingsdocumenten 2020



*Minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken steekt het vuur aan. Niet bruikbare documenten van de verkiezingen van 2020 zijn verbrand.*

**Minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken (BiZa) heeft op zaterdag 29 oktober 2022 het vuur aangestoken van de brandstapel met oude en niet bruikbare documenten van de verkiezingen van mei 2020. Het gaat in deze om gebruikte en niet gebruikte stembiljetten, kiezerslijsten en oproepingskaarten van alle tien kiesdistricten, die zijn verbrand te Mast 43 in het district Para.**

De documenten waren sinds 2020 opgeslagen in een bunker in het district Para en zijn in huiftrucks, onder begeleiding van de politie, vervoerd naar de locatie voor verbranding.

De verbranding heeft plaatsgevonden onder toezicht van het Korps Politie Suriname, het Korps Brandweer, het Onafhankelijk Kiesbureau, het Centraal Hoofdstembureau, de deken van de districtscommissarissen, leden van de Beleidscommissie en het Managementteam Verkiezingen 2025.

Minister Somohardjo heeft bij verschillende gelegenheden aangegeven, dat BiZa de komende verkiezingen veel beter en efficiënter wilt organiseren. Suriname heeft een heel goed imago als het gaat om de organisatie van verkiezingen. Deze reputatie wilt de bewindsman verder versterken, door in een vroeg stadium te starten met de voorbereidingen voor de eerstvolgende verkiezingen. BiZa-directeur Mohamad Eskak geeft aan dat het ministerie nu in de fase zit om vast te stellen welke documenten moeten worden gearchiveerd en vernietigd. Voor de verbranding van de verkiezingsdocumenten heeft BiZa uitgekeken naar een geschikte locatie. “We hebben voor Mast 43 gekozen, omdat deze plek het meest geschikt was om de gemeenschap niet tot last te zijn bij het vernietigen van de documenten”, geeft de directeur aan. “De vernietiging van deze oude onbruikbare documenten draagt bij aan het creëren van ruimte voor opslag van materiaal voor de verkiezingen van 2025.”



# RA NIEUWSBRIEF

Religieuze Aangelegenheden

## Minister Somohardjo: Samenbundeling basis voor succes Solidariteitsfonds



*Veel belangstelling voor de lezing 'solidariteitsfonds'.*

### **Duurzame armoedebestrijding kan structureel aangepakt worden middels het opzetten van een Solidariteitsfonds.**

Stichting Ichlas uit Nederland heeft in dat kader afgelopen zaterdag 15 oktober te Sanah Budaya een lezing gehouden met als titel: 'Solidariteitsfonds vanuit cultuur en religie.' Minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken, was ingetogen met dit initiatief van de Surinaamse diaspora met een Javaanse achtergrond. Volgens hem kan welvaart en welzijn voor iedereen bereikt worden bij een goede samenwerking tussen de publieke en private sector, waarbij samen-

bundeling essentieel is.

De aanleiding voor deze lezing, was het afronden van sociale projecten het afgelopen jaar in Suriname, die gerealiseerd zijn middels donaties en vrijwilligerswerk de Surinaamse Diaspora in Nederland. De basis voor het succes hiervan was het gebruikmaken van de inzichten vanuit de cultuur; het z.g. Gotong Royong gedachte en vanuit de religie/ Islam oftewel Sadaqah Jariyah. Voor noodhulpprojecten werd ruim 70.000 Euro's opgehaald.

De inleiders op deze dag waren Fauzi Kromosetiko, voorzitter Rukun Islam Den Haag, voorzitter

Stichting Ichlas en Penningmeester Coöperatieve uitvaartonderneming Djannah en Kamidie Djodikromo, fiscaal-jurist, financieel adviseur, bestuurslid Stichting Javanen in Diaspora Nederland (JID-NL), bestuurslid Stichting Ichlas en bestuursvoorzitter Coöperatieve Uitvaartonderneming Djannah.

Tijdens de presentaties is ingegaan over de ervaring en kennis vanuit de praktijk over hulp aan projecten met ondersteuning van donaties vanuit de gemeenschap, en (bedrijf) organisatorisch model en ideeën vanuit de religie voor een fonds ten behoeve van onderlinge solidariteit om elkaar te helpen in moeilijke financiële situaties. "Vertrouwen is de basis. De juiste intentie moet bij onszelf beginnen", benadrukt Kromosetiko, tot welslagen van dit geheel. De bundeling van de Javanen ongeacht religie en cultuur wordt vooropgesteld. Trustbank Amanah is een belangrijke partner in het opzetten van dit Solidariteitsfonds.





# RA NIEUWSBRIEF

Religieuze Aangelegenheden

## Minister Somohardjo: dienend leiderschap profeet Mohamed ook nodig voor Suriname



*Minister somohardjo spreekt de gasten toe.*

**Rabi'-ul-Awwal (Rabi' I), de derde maand van de islamitische kalender, is de maand waarin er extra aandacht wordt besteed aan de laatste der profeten.**

**In dit kader werd de geboortedag van de Profeet Mohamed op zondag 16 oktober jl. herdacht op het Bangun Mudaveld aan de Decraneweg te Lelydorp.**

Voor minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken (BiZa), is het van groot belang dat de leiderschapskwaliteiten van profeet Mohamed gekend en gepraktiseerd worden. De profeet werd, volgens de Biza bewindsman, door niet-moslims gerangschikt als nummer één van de meest invloedrijke personen in de geschiedenis. "Deze rangschikking kwam onder andere tot stand

doordat hij instaat was een volk dat geen beschaving en rechtvaardigheid kende te vormen tot het beste volk dat ooit is voortgekomen uit de mensheid en omdat hij vastbesloten was om zijn volk te leiden uit de duisternis naar het licht," onderstreept minister Somohardjo. Hij weet dat de Profeet beschikte over dienend leiderschap en de meest verheven karaktereigenschappen. Als leider had hij verdriet wanneer zijn volk ongelovig was. Het raakte hem diep als zijn volk pijn leed. Zijn empathie naar zijn volk toe was groot. "In huis toonde hij ook leiderschap door te helpen met huishoudelijk werk; de zusters zijn blij om dat te horen en evenals de broeders zouden wij, waaronder ook ik, meer moeten helpen hiermee," zei de bewindsman lachend. Uit de overleveringen blijkt dat het plegen van overleg plegen een cruciaal onderdeel was van het dienend leiderschap van Profeet Mohamed. Groot was hij ook om zijn fouten toe te geven tijdens de vele overleg momenten met zijn metgezellen. Omdat hij vaak tussen het volk te vinden was,

verbod hij zijn metgezellen om hem te vereren. Hij begreep ook dat hij slechtst beheerder was en geen eigenaar was van materiele goederen. Mohamed was instaat een heel volk dat van wijn, gokken en rente hield, om te vormen tot een volk dat al deze zaken heeft nagelaten. Ondanks alles dat er naar hem toegesmeten werd, bleef hij smeekbeden doen voor zijn volk. Minister Somohardjo merkte op dat Suriname ook zulke dienende leiders nodig heeft, zodat er verbetering zal komen in Suriname. Thans staat Profeet Mohamed bekend als de Profeet van Allah met de meest snelst groeiende religie in de wereld met meer dan 1,5 miljard belijders over de gehele wereld.



*Vrouwen waren ook in grote getale aanwezig.*



## Orange Day elke 25ste van de maand

In het kader van Orange Day, op 25 september 2022, treft u hieronder twee plaatjes met als bijbehorende tekst:

### Opvattingen Over Specifieke Genderrollen en patriarchale[1] opvattingen over gender:

Het onderzoek "Landelijke Gezondheidsenquête onder Vrouwen voor Suriname 2019" toont aan dat 32 procent van de vrouwen tenminste een handeling van lichamelijk en/of seksueel geweld door een intieme partner heeft ervaren in haar leven. Ook geeft dit onderzoek het resultaat voor stellingen die egalitaire (gelijkheids) opvattingen over gender weergeven waarbij alle ondervraagden (vrouwen tussen

15-64 jaar) stellingen werden voorgehouden over de rol van een vrouw in relatie tot haar man, gezin, thuis en financiën. Hieruit bleek het volgende: 96% was het mee eens dat vrouwen en mannen het gezag binnen het gezin zouden moeten delen; en minder overeenstemming (77%) dat vrouwen hun eigen geld naar eigen inzicht zouden moeten kunnen uitgeven. Bij de patriarchale opvattingen over gender zien we dat 62% van de vrouwen het ermee eens is dat het normaal is dat mannen het hoofd van het gezin zijn en 65% het ermee eens is dat het de taak van een vrouw is om zorg te dragen voor haar huis.

Minder vrouwen zijn geneigd het ermee eens te zijn dat vrouwen hun man altijd zouden moeten gehoorzamen (31%) of dat vrouwen verplicht zijn om seks te hebben met hun man (22%).

Helaas moet gesteld worden dat er in onze samenleving gendernormen/ rollen/ culturele opvattingen bestaan die mogelijke risico factoren zijn bij intiem partnergeweld en het gebruik van geweld aanmoedigen. Daarom is het aan te bevelen bewustwordingscampagnes op het terugdringen van gender gerelateerd geweld te richten op het veranderen van patriarchale opvattingen en normen, het belang van gendergelijkheid en gedeelde verantwoordelijkheden.







## International Day of the Girl Child oftewel Wereldmeisjesdag

**11 oktober is International Day of the Girl Child oftewel Wereldmeisjesdag. Deze dag is tijdens de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties uitgeroepen op 19 december 2011 bij resolutie 66/170. Wereldmeisjesdag is bedoeld om de rechten van meisjes en de specifieke uitdagingen waarmee meisjes wereldwijd worden geconfronteerd te erkennen.**

2022 markeert dan ook het jaar dat Wereldmeisjesdag al een decennium (10 jaren) wordt herdacht en dat meer aandacht wordt gevraagd voor kwesties die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van meisjes op diverse gebieden. Daarnaast is er ook geprobeerd om meer kansen voor meisjes te creëren om hun stem niet alleen op lokale fora te laten horen, maar ook op internationale.

Desondanks blijkt dat meisjes wereldwijd nog steeds te kampen hebben met diverse problemen en uitdagingen; waaronder beperkte toegang tot gezondheidszorg en onderwijs. Discriminatie op diverse gebieden, kindhuwelijken, tienerzwangerschappen en gender gerelateerd geweld zijn zaken waaronder meisjes gebukt gaan in de wereld. De Covid-19 pandemie heeft deze situatie niet beter op gemaakt.

In Suriname maken meisje bovengenoemde zaken ook mee. Uit een onderzoek uitgevoerd in 2020 blijkt dat de "national pregnancy rate" van Suriname 13.8% is. De MICS Survey van 2018 geeft aan dat er in Suriname ook sprake is van kindhuwelijken: 36% van de meisjes in

Suriname is gehuwd of woont samen voordat ze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, en 9% is gehuwd of woont samen voor hun 15de jaardag. Voorts kan ook genoemd worden het landelijke gezondheidsenquête onderzoek uitgevoerd in 2019 onder vrouwen van Suriname, waaruit blijkt dat 4.7% van vrouwen in de leeftijds-categorie 15 - 19 jaar te maken heeft met huiselijk geweld en 6.4% seksueel geweld ervaart.

Er wordt verondersteld dat meisjes in Suriname ook genderongelijkheden ervaren en het slachtoffer zijn van genderstereotypingen. Bestaande gender rollen en vooroordelen kunnen onder andere ertoe leiden dat meisjes worden belemmerd in hun individuele ontwikkeling.

Het bovenstaande neemt niet weg dat Surinaamse meisjes het ook goed doen op diverse gebieden zoals onderwijs. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in meisjes op het gebied van technologie, de Surinaamse meisjes zijn ook zichtbaar op het gebied van STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) educatie. We merken verder op dat overheids- en niet-overheidsorganisaties op diverse manieren hun bijdrage leveren aan de ontwikkeling van onze meisjes.

Belangrijk te vermelden is dat in de afgelopen 10 jaren Suriname op diverse manieren Wereldmeisjesdag heeft herdacht, waarbij er extra aandacht is gevraagd voor de specifieke

uitdagingen waarmee meisjes worden geconfronteerd. Het ministerie van Binnenlandse Zaken met name het Bureau Gender Aangelegenheden (BGA) heeft in dit kader ook diverse awareness activiteiten georganiseerd in verschillende districten met het doel meer bekendheid te geven aan Wereldmeisjesdag en om aandacht te vragen voor de problemen waarmee meisjes wereldwijd te kampen hebben.

Ondanks de uitdagingen en beperkingen hebben de 600 miljoen adolescente meisjes van de wereld, keer op keer laten zien dat ze, gezien hun vaardigheden en kansen, de changemakers kunnen zijn die vooruitgang in hun samenleving kunnen stimuleren.

Het thema van UNICEF voor Wereldmeisjesdag 2022 luidt als volgt: "Our time is now - our rights, our future". Vrij vertaald "Onze tijd is nu - onze rechten, onze toekomst". Meisjes zijn klaar voor een decennium van versnelde vooruitgang. Het is tijd dat wij gezamenlijk actie ondernemen – met en voor meisjes – en dat we investeren in een toekomst met mogelijkheden voor keuzevrijheid, leiderschap en potentieel voor meisjes wereldwijd. Daarnaast is het van belang dat meisjes zelf actie ondernemen om zich verder te kunnen ontwikkelen alsook genderstereotypingen te doorbreken.

**Bureau Gender Aangelegenheden**



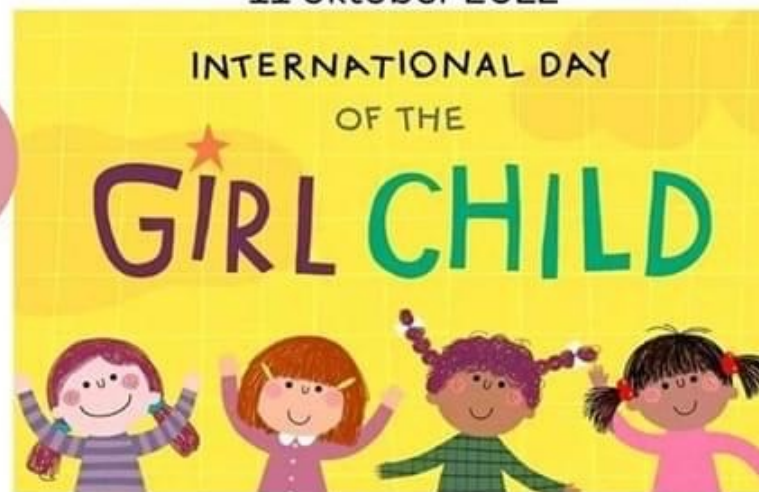
In verband met de herdenking van het 2de lustrum Wereldmeisjesdag op 11 oktober 2022 treft u hieronder een plaatje met de feiten rondom dit heugelijk feit.



Herdenking Wereldmeisjesdag  
11 oktober 2022



10  
Years



2012-  
2022

- Op 19 December 2011 heeft de Verenigde Naties 11 oktober uitgeroepen tot “International Day of the Girl Child” (Wereldmeisjesdag.)
- Het doel van Wereldmeisjesdag is het erkennen van de rechten van meisjes en de specifieke uitdagingen waarmee zij wereldwijd worden geconfronteerd.
- Op 11 oktober 2012 werd Wereldmeisjesdag voor het eerst herdacht
- 11 oktober 2022 markeert de 10 jarige herdenking van Wereldmeisjesdag.
- Het UN thema voor Wereldmeisjesdag 2022 luidt als volgt: **“our time is now-our rights, our future”**. Vrij vertaald “onze tijd is nu-onze rechten, onze toekomst”.
- Laten wij gezamenlijk actie ondernemen zodat er wordt geïnvesteerd in de toekomst van onze meisjes!!





## Seksueel misbruik en exploitatie werkt remmend op ontwikkeling

**Seksuele exploitatie en misbruik en andere vormen van gender gerelateerd geweld werken belemmerend op de ontwikkeling van individuen en de samenleving.**

Om de bewustwording hiervan op gang te brengen heeft United Nations Suriname op 19 oktober een workshop gehouden in de Torarica Banquet Hal. Het thema was PSEA oftewel preventie van seksuele exploitatie en misbruik en FPIC oftewel vrijwillig voorafgaande en geïnformeerde toestemming. Het doel was licht te schijnen op de maatregelen die getroffen kunnen worden ter bestrijding van seksuele exploitatie en misbruik.

Voor minister Bronto Somohardjo van Binnenlandse Zaken (BiZa) is het belangrijk dat er regels en wetten worden gemaakt voor het creëren van een rechtvaardige samenleving, waar het goed toeven is voor de burgers. Dit past precies in het straatje van de regering bij de aanpak van Sustainable Development Goal #5, waarbij Suriname de nadruk legt op gendergelijkheid en gendergelijkwaardigheid.

“Willen we als land vooruit dan zullen we met eenieder en met name de meest kwetsbare groepen in onze samenleving zoals vrouwen,

jongeren en personen met een beperking, moeten beschermen,” onderstreept minister Somohardjo. Het volgens de BiZa bewindsman belangrijk dat iedereen er van doordrongen is dat er een werkklimaat wordt gecreëerd dat veilig is voor eenieder. “En dat moet als zodanig worden ervaren in elke relatie; werkgever- werknemer, leidinggevende-ondergeschikte, dienstverlener-consument, trainer-trainee en ga zo maar door.”

De BiZa minister bracht in herinnering dat recentelijk twee belangrijke wetten in de Nationale Assemblee zijn goedgekeurd en aangenomen.

Het gaat hier om de wetten: Geweld en Sexuele intimidatie, Arbeid en Wet gelijkwaardige arbeid. Deze wetten beogen zonder onderscheid te maken, gelijke kansen voor en ieder en een veilige werkomgeving.

Het garanderen van gendergelijkheid en -gelijkwaardigheid kan volgens minister Somohardjo alleen bereikt worden als alle betrokken actoren met elkaar en voor elkaar werken. Alle overheidsorganen, het maatschappelijk middenveld en UN Suriname zullen de nodige inspanningen moeten plegen voor het uitvoeren en garanderen van de veiligheid van PSEA en FPIC protocollen.



*De participanten poseren met minister Bronto Somohardjo.*

## Overdracht audioarchief afdeling Cultuurstudies aan NAS

**Op dinsdag 27 september 2022 vond de ondertekening plaats van het overdrachtsdocument van het audioarchief (sectie Hindostanen) van de afdeling Cultuurstudies aan het Nationaal Archief Suriname (NAS).**

Het overdrachtsdocument werd ondertekend door de onderdirecteur van het Directoraat Cultuur, dhr. Clifton Braam en de nationale archivaris, mw. R. Tjien Fooh-Hardjomohamad. Bij de ondertekening waren ook aanwezig het Onderhoofd van het NAS, mw. A. Hofwijks-Koenders, de sectiechef van Film, Video en Audio (FVA), dhr. R. Carrot en collega's en de sectiechef van Inspectie en Selectie, mevr. X. Sahit. Meteen na de ondertekening van het overdrachtsdocument van het audioarchief van de sectie Hindostanen, overhandigde mw. R. Tjien Fooh een externe harddisk bevattende het digitaal audioarchief van de sectie Javanen aan onderdirecteur Clifton Braam. Dit archief werd eerder op 6 april 2021 door het Directoraat Cultuur overgedragen aan het NAS voor conservering en digitalisering.

Ruim 500 cassettebandjes werden gedigitaliseerd en beschreven door een medewerker van Cultuurstudies, die speciaal voor deze activiteit voor een korte periode bij het NAS de werkzaamheden verrichtte. Het audioarchief van de Javanen bevat interviews van o.a. cultuurdragers die over dans en muziek, de taal en andere culturele uitingen geïnterviewd werden.

Met het Directoraat Cultuur is afgesproken dat na conservering en digitalisering van het audioarchief van de sectie Hindostanen, zij ook een digitaal exemplaar ontvangen van dit materiaal.

De komende periode zullen voorbereidende werkzaamheden worden verricht door Cultuurstudies voor de gefaseerde overdracht van het audioarchief van de sectie Creolen. Het conserveren en behouden van het audioarchief van de afdeling Cultuurstudies beschouwt het NAS als een prioriteit, omdat dit audioarchief een unieke en waardevolle bron is van het immaterieel cultuur erfgoed van ons volk. Het Directoraat Cultuur en het Nationaal Archief hebben daarom de handen ineengeslagen om de audiocollectie berustend bij de afdeling Cultuurstudies veilig te stellen voor het publiek.



*NAS-directeur Rita Tjien Fooh neemt het overdrachtsdocument van het audioarchief in ontvangst van Clifton Braam, onder-directeur van het Directoraat Cultuur.*





*Professor Sieuwnath Naipal en Kustwacht-directeur major Radjoe Bhola poseren, vlak waar het mangrove project wordt uitgevoerd.*

Één van de projecten van de Kustwacht Suriname is op vrijdag 9 september tot uiting gekomen door deelname aan het mangrove project van professor Sieuwnath Naipal.

Dit project wordt uitgevoerd aan de Brantimakkaweg, te Weg naar Zee. Naipal is al jaren bezig met het herplanten van mangrove in dit gebied en is ingenomen met elke steun die hij krijgt. De waarnemend directeur van de Kustwacht, majoor Radjoe Bhola was enorm verheugd om deel te zijn van dit duurzame, maar nogal natuurlijke manier om terug te geven aan de natuur.

De Kustwacht heeft in haar jaarplanning projecten opgenomen om terug te geven aan de samenleving en dit was één van de eerste projecten, die zij dit jaar hebben uitgevoerd. Het streven was om 100 jonge mangrove bomen te planten en zijn team liet er daar geen baat bij staan, waarbij uiteindelijk 113 zijn geplant. “Daar de mangrove bomen deel uit maken van het voedselketen, zeg maar de kraam van haast alle levende fauna aan en in zee, is het ook belangrijk voor de vangst van vis, schaaldieren z.a. krabben en garnalen, maar ook bijen die honing produceren vinden een thuishaven in de mangrove.



**Kustwacht ondersteunt Mangrove aanplant**





*Kustwachters hebben ruim 113 mangrove plantjes geplant*



Allen producten voor de samenleving die er een broodje aan verdienen en zorgen voor de broodnodige eiwitten voor, niet alleen Suriname, maar ook voor de regio en daarbuiten. Kortom naast voedselvoorziening ook het beschermen van onze kust tegen landverlies.” aldus majoor Bhola. Tot slot spreekt hij zijn dank uit aan het personeel die zich vrijwillig hebben opgegeven, dank aan professor Naipal voor verhelderend uitleg en doet hierbij een oproep aan de overige diensten dit project te ondersteunen.

Naipal vertelde de Kustwachters hoe mangrove bomen groeien en de voordelen daarvan. Deze planten verdragen zoutwater .

“Een mangrove plant heeft verticale wortels die uit de bodem steken als kleine paaltjes. Deze werkt vervolgens als een zeef en bezinkt de klei en zo krijgen we landaanwinst en gaan we erosie tegen”, aldus Naipal. Verder deelde hij mee, dat het de staat veel meer zou kosten om een dijk te bouwen. Het is een enorme investering en de onderhoud van een dijk brengt ook enorme kosten met zich mee. Vandaar er gekozen is voor mangrove plantjes om ons kustvlakte te beschermen tegen landverlies. Daarnaast zorgt het ervoor dat de golven die het land naderen worden afgebroken, wat onder andere ook een functie is van een dijk.





*Manschappen van de Kustwacht staan in de houding tijdens de patrouille.*

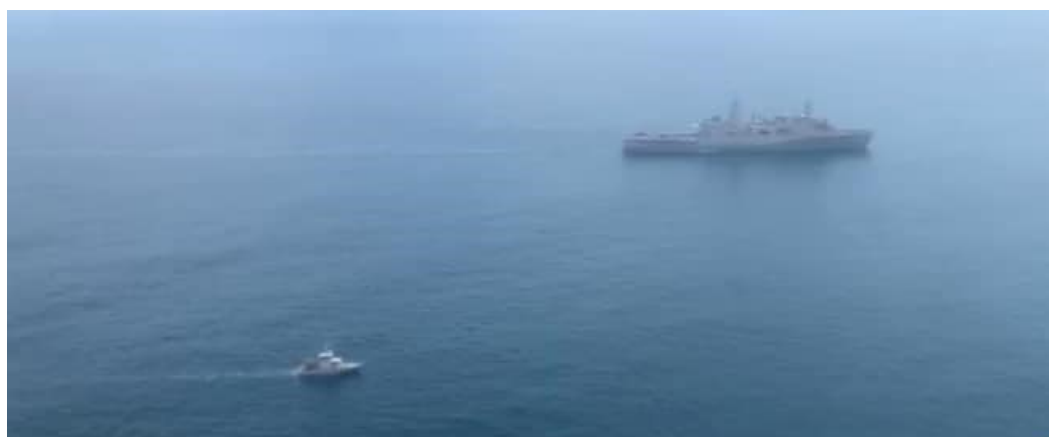
**De Kustwacht van Suriname heeft op maandag 3 oktober 2022 in combinatie met de Marine en de Amerikaanse Marine een gezamenlijke oefening uitgevoerd.**

Deze oefening is vóór de kust van Suriname en wel tussen de LS lichtschip boei van de Suriname rivier en Vissersbank gehouden. De SCG Dyamanti P102 en USS Mesa Verde LPD19 hebben bij

deze oefening geparticipeerd. De trainingsmodaliteit werd geschied op het gebied van boarding (enteren van vaartuigen), brandbestrijding aan boord en praktische manoeuvres. Vooraf aan de training vond eerstens de ceremoniële uitwisseling van het groeten plaats tussen de beide vaartuigen.



**Kustwacht voert  
gezamenlijke  
oefening met de  
Amerikaanse Marine**







*Medewerkers van de Kustwacht poseren met hun behaalde certificaat.*

**Medewerkers bij de Kustwacht Suriname zijn extra vaardigheden bijgebracht om beter leiding te kunnen geven.**

Management en organisatievraagstukken kunnen nu beter begrepen worden, maar ook met de nodige tact worden aangepakt en afgehandeld. In dit kader werd de training Management, Organisatie en Leiderschap afgelopen vrijdag 14 oktober afgesloten middels de uitreiking van certificaten door het trainingsinstituut SMART Suriname. De participanten gaven aan dat zij de training als leerrijk hebben ervaren en hiermee hun communicatie skills hebben verbeterd. Hierdoor zijn ze in staat om oplossingsgericht te werken.

Waarnemend directeur van de Kustwacht, Majoor Radjoe Bhola, gaf aan dat de medewerkers de trainingsvaardigheden op professionele- als op persoonlijke

vlak kunnen gebruiken. “Mensen moeten constant getraind worden om beter te functioneren, niet alleen op de werkvloer maar ook buiten in de samenleving waar zij deel van uit maken,” benadrukte de Kustwacht topman. Het streven is volgens Majoor Bhola, om de organisatie verder te professionaliseren om diensten efficiënter en effectiever uit te voeren. Hij heeft vertrouwen in zijn medewerkers en dat ze middels verschillende trainingen, over de nodige kennis en vaardigheden kunnen bezitten, zodat ze kunnen excelleren in hun functie.

Directeur Eros Mungra, van SMART Suriname, is onder de indruk van de Kustwacht medewerker en gaf aan dat hij de gestadige groei van de Kustwacht van dichtbij heeft mogen meemaken. Aan de training hebben in totaal 22 Kustwachtters en 1 Marinier vanuit het Ministerie van Defensie aan deelgenomen.



**Training personeel moet Kustwacht Suriname verder professionaliseren**



# Yummy for your Tummy

## Indische Rendang

### Benodigheden:

- 900 g runderlappen
- 500 ml kokosmelk
- 5 kemirnoten (optioneel)
- 3 sjalotten
- 3 salam blaadjes (Indisch laurier)
- 3 tenen knoflook
- 3 rode pepers en/of 4 rawit pepers
- 2 kruidnagels
- 1 stengel sereh
- 2 tl ketoembar
- 1 tl laos
- 1 tl djahé
- 1 tl kunjit (kurkuma)
- 1 tl tamarinde pasta (optioneel)



### Bereiding:

Snijd 900 g (of meer) runderlappen in grove stukken en bak in een scheut olie in enkele minuten rondom bruin in een ruime braadpan.

Mix ondertussen 3 sjalotten, 3 tenen knoflook, 3 rode pepers, 4 rawit pepers, 5 kemirnoten, 2 kruidnagels, 1 tl laos, 1 tl djahé, 1 tl kunjit, 2 tl ketoembar en een scheut olie tot een gladde boemboe (pasta).

Voeg de boemboe toe aan het vlees en fruit al omscheppend enkele minuutjes mee.

Voeg nu ook een flinke tl tamerindepasta toe als je dit hebt.

Schenk circa 500 ml (liefst dikke) kokosmelk bij het geheel samen met 3 salam blaadjes en 1 gekneusde stengel sereh.

Breng net niet tegen de kook en zet het vuur laag. Laat nu minimaal 3 uur zachtjes sudderen.

Af en toe alles even omscheppen.

Haal het laatste half uurtje de deksel van de pan zodat het geheel kan indikken tot de gewenste dikte.

**Bron :** <https://smaakmenutie.nl/zelf-rendang-maken/>

**Foto:** Eriks Asia

# Colofon

**Coördinator:**

Kimberley Fräser

**Eindredactie:**

George Tarsa

Martin Redjodikromo

**Grafische Vormgeving:**

Cheryl Kasanpawiro

**Foto's:**

Stefano Doel

Nico Karijodirono

Virginio Tajib

Stefano Tull

**Aan deze editie werkten mee:**

Aubry Amattarmoedji

Micha-ira Bisphan

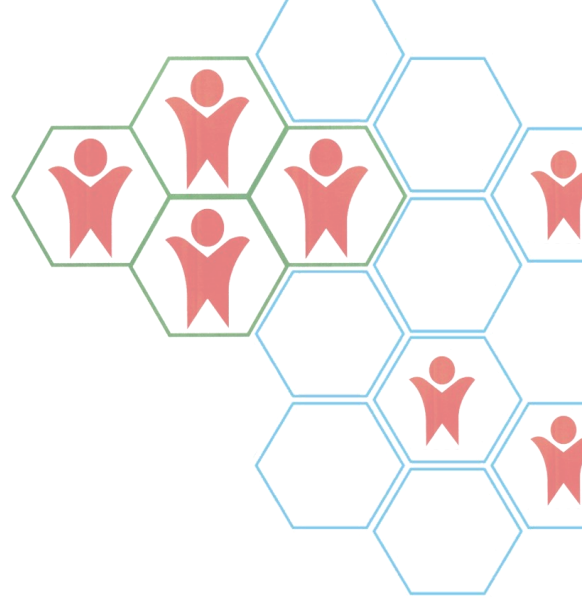
Regina Haakmat

Renuka Jaggoe

De Communicatie Unit van het Ministerie van Binnenlandse Zaken brengt elke maand een digitale magazine uit, genaamd Biza Magazine. In dit magazine wordt aan het ministerie gerelateerde informatie gedeeld met de Bizanen, alsook de samenleving.

Wij horen graag wat u vindt van de Biza Magazine.  
Dit kan door te mailen naar [cubinnenlandsezaken@gmail.com](mailto:cubinnenlandsezaken@gmail.com)  
of bellen op het nummer +597 420325

Productie:  
Communicatie Unit  
van het Ministerie van Binnenlandse Zaken  
© september / oktober 2022







# VOOR 't VOETLICHT

## *'Life is too short, worry less and smile more!'*

**Fabian Karsokromo is een jong begaafde Bizaan, die zijn krachten geeft als coordinator van de bewaking van het Ministerie van Binnenlandse zaken.**

De afdeling Bewaking zorgt voor de veiligheid van de minister en het personeel bij de Bureaus voor Burgerzaken en de afdelingen die onder het ministerie vallen. Als coordinator heeft hij als taak om te coördineren en te controleren, dat alle BvB- kantoren bemand zijn, vooral in de avonduren.

Fabian is 30 jaartjes jong en mag op 14 september zijn 31ste jaardag vieren. In zijn jeugd jaren is hij opgegroeid in de omgeving 'Maikoe project' en op een latere leeftijd verhuisd naar commewijne, alwaar hij nu woonachtig is. Hij was een hardnekkig jongen, die niet graag naar zijn ouders luisterde. Toen hij ouder werd besepte hij dat hij zijn gedrag moest veranderen. Gelukkig heeft hij dat snel weer kunnen oppakken.

### **Persoonlijkheid**

Fabian is een zeer gedreven en bescheiden persoon, die veel van grappen houdt. "Ik ben vrij in de omgang met mensen en geef graag een babbeltje als ik ze ergens ontmoet. Ik houd niet van mensen die neerkijken naar een ander, want niemand is beter dan een ander", aldus Fabian.

### **Loopbaan**

Voordat hij bij BiZa aantrad, was hij eerst werkzaam bij het ministerie van Defensie en had daar als rang soldaat 1. Er werd hem aangeboden om trainingen te volgen om op een hogere rang te komen, maar heeft ervoor gekozen om mee te doen aan het theaterstuk van de javaanse theatergroep 'Sambel Trasie', gezien de voorbereidingen al waren gedaan. Hierna maakte hij de overstap naar BiZa. "Hier bij Biza kan ik veel meer groeien en doe mijn uiterste best om het beste van te maken op Binnenlandse zaken", zegt Fabian.

### **Sambel Trasie**

Sambel Trasie is een javaanse theater groep die duidelijke en positieve boodschappen uitbrengt zowel in het javaans als in het nederlands. Fabian deed mee aan drie voorspellingen van Sambel trasie en vond het erg leerrijk en leuk om deel te mogen uitmaken aan deze toneel stukken.



Hij is de groep dankbaar voor zo een geweldige uitdaging en zou in de toekomst verder willen uitgroeien met de theatergroep. Voor nu wil hij even focussen op zijn carrière.

### **Hobby's**

Een leven zonder hobby's hebben zou zeker saai zijn. Zwemmen is een van de dingen die hij graag doet in zijn vrije tijd, maar naast zwemmen houdt hij ook van extremen sport zoals crossen in de savanna's met een motor cross. Wegens zijn drukke werkzaam heeft hij nu minder tijd om zijn hobby's uittevoeren.

### **Dagelijkse motivatie**

Zijn dagelijkse motivatie is zijn dochtertje en het gezegde 'Als het vandaag niet lukt, proberen we morgen weer. In het leven moet je niet te veel forceren, alles met de tijd.

### **Boodschappen**

"Tegenslagen zijn er om je sterker te maken en om verder te gaan, niet om je achter te houden in het leven. Je moet nooit neerkijken naar een ander want dat brengt jou niet vooruit Jij bent de schrijver van je eigen boek, laat niemand jouw verhaal voor jou schrijven".

